

Paní ministryně a páni ministři,

vážený pane komisaři Vladimíre Špidlo,

dámy a pánové,

Nejprve bych rád poděkoval českému předsednictví za organizaci této konference, kterou česká strana oznámila u příležitosti schůze, jež jsem organizoval v Paříži během francouzského předsednictví. Děkuji také za možnost stručně představit rodinnou politiku uplatňovanou ve Francii.

Kontext

Stárnutí populace je již konkrétní skutečností: naše státy čelí skutečnému «boomu dědečků». Prognózy ukazují na pokles aktivní populace od roku 2017, pokles potencionálního růstu a významné zvýšení sociálních výdajů. Při reakci na tyto výzvy hraje rodinná politika a politika pro oblast dětí zásadní roli.

Musíme společně pracovat na podpoře demografického obnovení a respektovat přitom volbu Evropanů: v roce 1970 připadalo v průměru na jednu ženu 2,35 dítěte, nyní je to 1,5 dítěte.

Prognózy Evropského statistického institutu pro 27 zemí EU uvádějí, že:

- populace Evropské unie dosáhne v roce 2035 počtu 521 milionů obyvatel ve srovnání s 495 miliony k 1. červenci 2008;
- z těchto 521 milionů osob bude 25,4 % ve věku minimálně 65 let ve srovnání se 17 % v současné době a 7,9% obyvatel bude starších 80 let;
- po roce 2015 míra úmrtnosti přesáhne míru porodnosti a jediným faktorem vedoucím k růstu evropské populace bude imigrace;
- v neposlední řadě - věříme-li demografům - počínaje rokem 2035 se začne evropská populace z důvodu nedostatečné imigrace snižovat a do roku 2060 poklesne na 505 milionů obyvatel.

Abychom zbrzdili pokles aktivní populace, musíme se zaměřit na zaměstnávání seniorů a žen a využít nabízených příležitostí pro rozvoj osobních služeb.

Z tohoto důvodu jsme při příležitosti schůze dne 18. září minulý rok zdůraznili význam:

- **podpory svobodné volby rodin:** volba pracovat, ukončit nebo zkrátit svoji profesní aktivitu při péči o děti;
- **diverzifikace způsobů péče o malé děti** a kromě současného úsilí veřejné správy také dbát na to, aby se při dosahování tohoto cíle angažovaly i podniky.

Rodinná politika je totiž i předmětem mnoha veřejných politik, mezi které patří:

- boj proti diskriminaci;
- boj proti chudobě (děti jsou zasaženy více než dospělí);
- mezigenerační solidarita a soulad mezi soukromým a rodinným životem;
- sociální služby obecného zájmu, mezi kterými, jak už jsem řekl a ještě se k tomu vrátím, figuruje i péče o dítě.

Všechna tato témata jsou součástí «Balíčku sociální agendy», který Komise představila 2. července minulého roku, a byla také předmětem agendy Rady ministrů EPSSCO (rada pro zaměstnávání, sociální politiku, zdraví a spotřebitele) ve dnech 16.-17. prosince 2008.

Dnes ráno jsme se znovu sešli, abychom projednali evropskou rodinnou politiku a konkrétní cíle, které jsme si stanovili v Barceloně v roce 2002, tj.: «eliminovat prvky, které brzdí účast žen na trhu práce, a v souladu se státními systémy se v této oblasti vynasnažit zavést do roku 2010 struktury pro přijetí minimálně 90 % dětí ve věku od tří let do zahájení povinné školní docházky a pro přijetí minimálně 33 % dětí mladších tří let».

Cíle, které jsme společně definovali v Barceloně během Evropské rady v březnu 2002, určují, čeho máme dosáhnout. Je na nás, jaké metody pro dosahování těchto cílů použijeme.

Zpráva o péči o děti, kterou Komise zveřejnila 3. října minulého roku, svědčí o skutečnosti, že na dosažení daného cíle do roku 2010 musíme ještě hodně pracovat.

Rodinná politika ve Francii

Francie se svými 2,02 dětmi připadajícími na jednu ženu patří mezi země s nejvyšší porodností v Evropě.

V současné době evidujeme 4,825 milionu dětí mladších šesti let při celkové populaci 64,3 milionu obyvatel.

Míra zaměstnávání žen je 82 % u věkové kategorie od 25 do 50 let.

Abychom umožnili francouzským ženám moci si skutečně vybrat, zavedli jsme politiku sledující tyto čtyři cíle :

- **volba znovuzahájení profesní činnosti:** Abychom umožnili rodičům a zejména ženám si při obnovování profesní činnosti po narození dítěte nebo po adopci skutečně vybrat, zavedli jsme různé druhy pomoci: doplněk pro svobodnou volbu způsobu péče v rámci služeb péče o malé děti, který umožňuje kompenzovat zvýšené náklady na hlídání dětí; šek

pro služby v zaměstnání (CESU), který počínaje rokem 2006 zjednodušuje administrativní postupy a přebírá náklady (veškeré nebo jejich část) spojené s péčí o děti; a také daňové úlevy (odečet 50 % nákladů na hlídání dětí, které hradí rodina).

Kromě těchto podpor jsme k 1. červenci 2006 rovněž zavedli nový typ rodičovské dovolené nazývaný «volitelný doplněk svobodné volby aktivity»: kratší (1 rok), ale lépe placený, od narození třetího dítěte. Cílem je, aby rodič na rodičovské dovolené nebyl příliš dlouho vzdálen pracovnímu procesu.

- **Volba zkrácení pracovní činnosti:** Doplněk svobodné volby aktivity umožňuje kompenzovat částečné zkrácení úvazku (při úvazku od 50 do 80 %). K tomu se přidává doplněk svobodné volby způsobu péče o dítě.
- **Umožnění souladu mezi prací v podnicích a rodinným životem:** Vstoupit do moderní ekonomiky znamená otevřít pole působnosti podniku vzhledem k rodičovství. Nyní víme, že se podnik musí orientovat na lidský kapitál a na nové formy sociální organizace. Abychom pomohli zaměstnavatelům při zavádění konkrétních projektů ve prospěch zaměstnanců–rodičů, vytvořili jsme v listopadu loňského roku úřad pro sledování rodičovství v podniku. Jednou z hlavních funkcí tohoto úřadu bude hodnocení praktik zaměstnavatelů v oblasti pomoci při sladování profesního a rodinného života.

Co se týče finanční roviny, francouzské podniky mohou využít «daňový úvěr pro rodinu/podnik»: ten opravňuje podniky, které mají určité výdaje, když umožňují zaměstnancům sladit jejich profesní a rodinný život, k daňovému úvěru ve výši 50 %. Doufáme, že díky tomuto optimalizovanému opatření budeme moci do roku 2012 vytvořit více než 10 000 míst ve firemních školkách.

Ve smyslu «*family-friendly*» politiky jsme vyvinuli «**Rodinnou chartu rodičovství v podnicích**», jejímž cílem je podporovat podniky, aby nabízely zaměstnancům-rodičům prostředí, které je lépe přizpůsobeno rodičovským povinnostem, a «**Značku rovnosti**», jejímž cílem je valorizovat rovné zacházení a rovnost pohlaví uvnitř podniku.

- **Za účelem diverzifikace způsobů péče o děti:**

- **Zvýšení počtu řešení péče o děti:** Budeme rozvíjet péči o děti prostřednictvím větší pomoci rodičům a prostřednictvím lepšího informování rodičů o možnostech péče o děti. Předpokládáme, že do roku 2012 vytvoříme více než 200 000 nových míst, a to zejména díky flexibilnějším normám pro přijímání vychovatelek a kolektivní struktury. Zde se opíráme o zkušenosti ze skandinávských zemí.

- **Podpora inovativních modelů přizpůsobených specifickým omezením rodičů a oblastí:** V rámci dynamiky «Naděje předměstí» jsme zahájili řízení o projektu, který by měl umožnit rozvoj flexibilních forem péče o děti, přizpůsobených požadavkům pracovního procesu (pracovní doba do večera, sezonní práce). V souvislosti se záměrem vytvořit další místa pro děti v jeslích jsme rovněž **podepsali několik dohod s nemocnicemi, různými organizacemi státní správy a institucí poskytující rodinné příspěvky, aby francouzští občané mohli využít míst v dětských jeslích, které byly dříve určeny pouze pro děti zaměstnanců těchto institucí.**

- **Za účelem podpory rozvoje péče o děti představila Francie Plán pro profese v oblasti péče o malé děti. Do konce roku 2012 musí být přijato a vyškoleny 60 000 nových odborníků. Proto je potřeba cíleně zvýšit nabídku vzdělávání, ale také zlepšit přitažlivost těchto profesí, které jsou lidsky tak obohacující. Abychom pro tyto osoby vytvořili skutečnou motivaci, rozhodli jsme se umožnit lepší přechod mezi zdravotně-sociálními profesemi a péčí o malé děti.**

Jak vidíte, uplatňujeme velkorysou a ambiciózní rodinnou politiku. Tato politika nese své ovoce a naše země je na ni obzvláště hrdá. Je pro nás důkazem, že ani v oblasti natality neexistují žádné fatality!

